

Suppletierichtlijn Cardiomyopathie

Cardiomyopathie is een algemene term voor verschillende aandoeningen van de hartspier. Het gevolg van cardiomyopathie kan hartfalen zijn. Het wordt aangeraden om suppletie in overleg met de behandelend cardioloog toe te passen. Suppletie is gericht op het ondersteunen van de behandeling en het verlichten van symptomen.

Nutriënten	Richtlijn voor dagdosering	Bewijkracht
Omega-3 vetzuren (EPA, DHA) Vermindert de risico's op complicaties	800-1.000 mg	● ● ●
Vitamine B3 (niacine) Verlaagt risico op vernauwing van hartvaten en cardiovasculaire aandoeningen	3.000-4.000 mg*	● ● ●
Co-enzym Q10, bij voorkeur i.c.m. acetyl-l-carnitine en taurine Kan het functioneren van het hart verbeteren	30-600 mg	● ● ●
Acetyl-l-carnitine Vermindert symptomen van angina pectoris	1.500-2.000 mg	● ●
Policosanol / octacosanol Verbeterd symptomen coronaire hartziekten Vermindert progressie cardiovasculaire ziekten	5-40 mg	● ◐
Selenium Werkt als antioxidant en remt cardiologische schade	55-300 mcg	● ◐

* Zie inleiding 'Richtlijn voor dosering en gebruik'

Gerelateerde suppletierichtlijnen

- Athero- en arteriosclerose
- Hartkloppingen

Aandachtspunten

- Sommige mensen met cardiomyopathie hebben een tekort aan L-carnitine.
- Taurine- en selenium-deficiënties zijn gerelateerd aan cardiomyopathie.
- Bij het gebruik van medicijnen, zie 'Overzicht geneesmiddelen – voedingsstatus – suppletie' voor mogelijke interacties.

Belangrijkste referenties

- Lavie CJ et al. Omega-3 polyunsaturated fatty acids and cardiovascular diseases. *J Am Coll Cardiol.* 2009 Aug 11;54(7):585-94.
- von Schacky C. Cardiovascular disease prevention and treatment. *Prostaglandins Leukot Essent Fatty Acids.* 2009 Aug-Sep;81(2-3):193-8. Epub 2009 Jun 10
- Soongswang J et al. The effect of coenzyme Q10 on idiopathic chronic dilated cardiomyopathy in children. *Pediatr Cardiol.* 2005 Jul-Aug;26(4):361-6.
- Fotino AD et al. Effect of coenzyme Q supplementation on heart failure: a meta-analysis. *Am J Clin Nutr.* 2013 Feb;97(2):268-75. doi: 10.3945/ajcn.112.040741. Epub 2012 Dec 5.
- Bruckert E et al. Meta-analysis of the effect of nicotinic acid alone or in combination on cardiovascular events and atherosclerosis. *Atherosclerosis.* 2010 Jun;210(2):353-61. doi: 10.1016/j.atherosclerosis.2009.12.023. Epub 2009 Dec 21.
- Cacciatore L et al. The therapeutic effect of L-carnitine in patients with exercise-induced stable angina: a controlled study. *Drugs Exp Clin Res.* 1991;17(4):225-35.
- Ferrari R et al. Therapeutic effects of L-carnitine and propionyl-L-carnitine on cardiovascular diseases: a review. *Ann N Y Acad Sci.* 2004 Nov;1033:79-91.
- Stüsser R et al. Long-term therapy with policosanol improves treadmill exercise-ECG testing performance of coronary heartdisease patients. *Int J Clin Pharmacol Ther.* 1998 Sep;36(9):469-73.
- Boucher FR et al. Does selenium exert cardioprotective effects against oxidative stress in myocardial ischemia? *Acta Physiol Hung.* 2008 Jun;95(2):187-94. *Acta Physiol.* 95.2008.2.3.